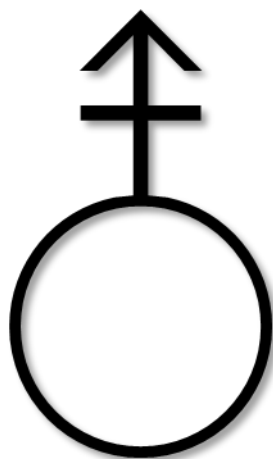

חינוך לעדשה מגדרית

”פעילויות לפיתוח רגישות והוגנות
מגדרית בהכשרת עובדי ועובדות חינוך
בהכשרה ובשלב הכניסה להוראה”

מהדורת ניסוי 2021

סגל הפיתוח והעיצוב של היוזמה ושל הפעילויות:

יעץ אקדמי : ד"ר חנה חימי, מרצה, מנהלת פרוייקט Change במסגרת רשות המחקר, המכללה האקדמית

בית ברל hanah@beitberl.ac.il

מפתחות היוזמה:

ד"ר רימונה כהן, רכזת היוזמה. מרצה, רכזת ומנחה ביחידת פורשים כנף, המכללה האקדמית בית ברל

rimona@gmail.com

ד"ר ספיייה חסונה עראפת, מרצה, ראש היחידה ומנחה ביחידת פורשים כנף, המכללה האקדמית בית ברל

safiehar@gmail.com

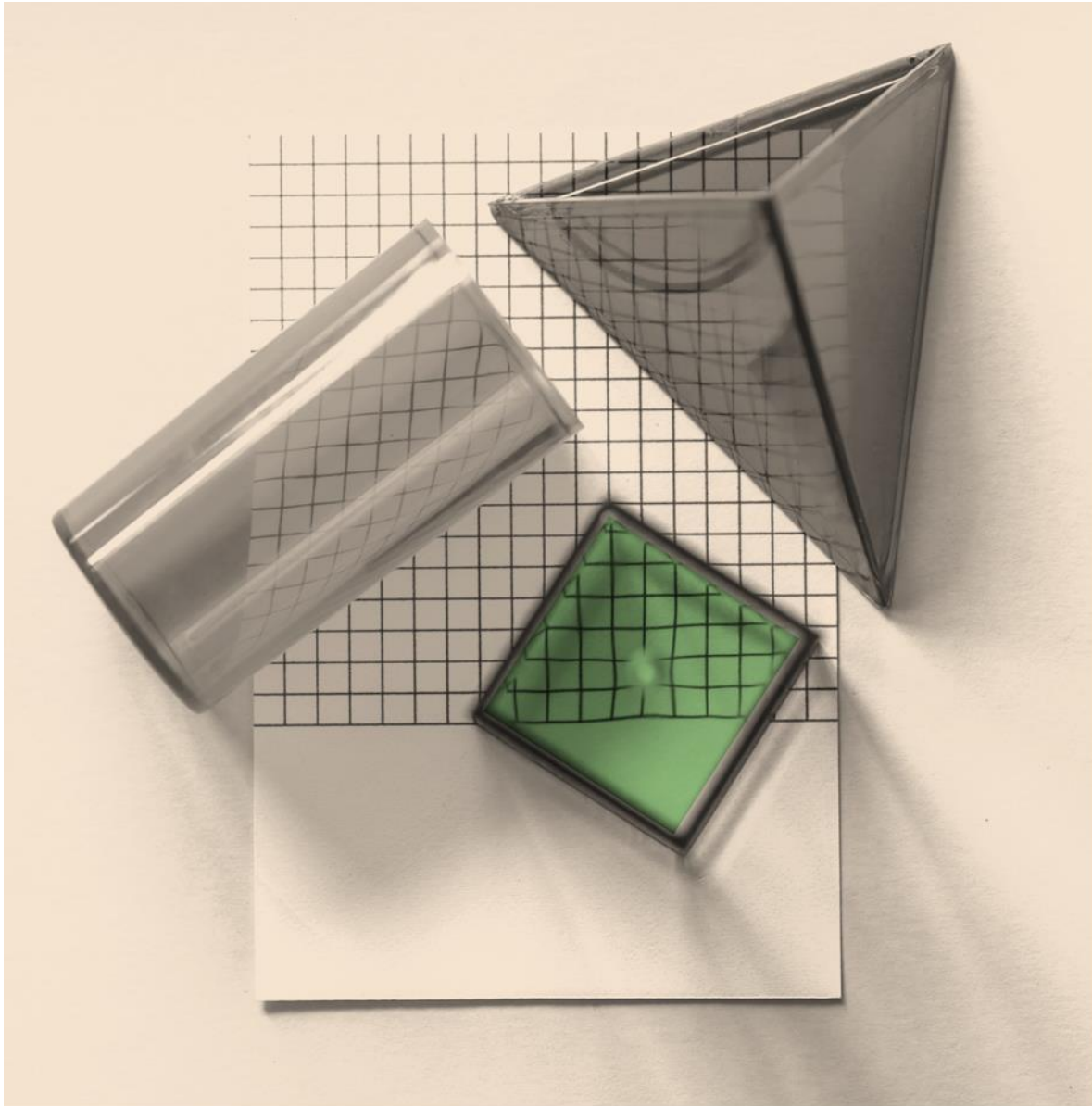
נועה בקר, יוצרת רב תחומית בתיאטרון ומורה בבית ספר יסודי, בוגרת המכללה האקדמית בית ברל

noa333@gmail.com

ענבל בר- נוראל, עורכת דין, מגשרת ומורה בבית ספר יסודי, בוגרת המכללה האקדמית בית ברל

inbalbar21@gmail.com

שרה הורביץ, ליווי גרפי, sarah.horovitz@gmail.com

1 בחינה ביקורתית של חומרי למידה והוראה מפרספקטיבה מגדרית - חינוכית

■ היא כתבה, הוא כתב: "ייצוג נשים וגברים בתכנית הלימודים"
 ■ מה מגלים ומה מכסים לוחות הקיר בכיתה

בחינה ביקורתית של חומרי למידה והוראה

מפרספקטיבה מגדרית – חינוכית

רציונאל

החינוך לשוויון מגדרי במערכת החינוך בישראל מוגדר על ידי משרד החינוך כהוראה מחייבת, כחלק מעקרונות היסוד של שוויון בין המינים במערכת החינוך. אחד המרכיבים של החינוך לשוויון מגדרי הוא הערכה ביקורתית של חומרי למידה מבחינת הייצוג המגדרי בהם, כלומר - בחינה האם הייצוג המגדרי בחומרי הלמידה תורם לקידום שוויון זה, או שמא כולל סטריאוטיפים מגדריים שאינם מקדמים אותו. חוזר מנכ"ל מצהיר בנושא כי כל חומרי הלמידה יכללו ייצוג נאות ולא סטריאוטיפי של שני המינים ושל כל המגדרים בחברה הישראלית, בהתאמה לדרישות תכנית הלימודים.

מטרות

שכלול היכולת להפעיל בחינה ביקורתית של טקסט דידיקטי ומבחר יצירות מתכנית הלימודים
גיבוש עמדה בנוגע להשתקפות של ההיבט המגדרי באמצעים הלימודיים ובתכנים הלימודיים
פיתוח היכולת ליזום וליצור דרכי פעולה מתאימות להגברת ההוגנות המגדרית באמצעים הלימודיים ובתכנים הלימודיים.

מה מגלים ומה מכסים לוחות הקיר בכתה

קריאה ביקורתית של לוחות קיר וטקסטים חזותיים בדגש על ביטוי הוגן ורגיש מבחינה מגדרית

מבנה הפעילות

פעילות פתיחה: מליאה - ספור אירוע – 20 דקות

פעילות בצוות - בחינה של לוח קיר קיים מנקודת מבט מגדרית – 30 דקות

פעילות בצוות - פיתוח לוח קיר – 40 דקות

פעילות במליאה- סיכום ושיתוף.

משאבי הפעילות

מסמך "מחווון לניתוח חומרי למידה מנקודת מבט של רגישות מגדרית" (נספח 1)

https://cms.education.gov.il/educationcms/applications/mankal/arc/sc4dk9_4_4.htm

מאגר צילומים

חומרי יצירה להכנת לוח קיר לכיתה

הקמת לוח פאדלט

תיאור הפעילות

פעילות פתיחה: מליאה - ספור אירוע

ספרו למשתתפים/ות תיאור מקרה ובקשו חוות דעת ועצות:

"רן הוא מורה בשנת הסטאז' שלו והוא עתיד לחנך כיתה א. רן מאוד מבולבל ולא יודע כיצד לעצב את הכיתה שלו לקראת תחילת השנה. הוא פונה לרכזת השכבה, דורין, על מנת שתייעץ לו כיצד לעצב. דורין, הרכזת נותנת לו מספר עצות. ביניהן - כדאי שיתייחס בצורה רגישה והוגנת להיבט המגדרי, כך שגם הבנות וגם הבנים בכתה יילקחו בחשבון".

קיימו דיון במסגרתו דונו למה התכוונה הרכזת? אילו היבטים כדאי לקחת בחשבון? למה צריך המורה לשים לב?

לאחר 10 דקות – הציעו לעיין במסמך "מחווון לניתוח חומרי למידה מנקודת מבט של רגישות מגדרית" ובקשו להעלות מתוכו שיקולים נוספים. (נספח 1)

פעילות בצוות - בחינה של לוח קיר קיים מנקודת מבט מגדרית

חלקו לוחות קיר שונים לצוותי עבודה ובקשו מהם לבחור לוח אחד המועדף עליהם/הן מבחינת עיצובית. בקשו חוות דעת על עיצוב הלוח, ובמיוחד על ההיבטים המגדריים שבאים בו לידי ביטוי. הצוותים יציעו כיצד ניתן יהיה לשנות את הלוח כך שביא לידי ביטוי בצורה הוגנת ורגישה גם את ההתייחסות המגדרית.

פעילות בצוות - פיתוח לוח קיר

הציעו מספר נושאים אפשריים לעיצוב של לוח קיר (אפשר לוח מפעיל) לכיתה.
המשתתפים והמשתתפות בכל צוות יבחרו את הנושא ואת שכבת הגיל אליה הלוח מכוון ויעצבו לוח קיר.

נושאים אפשריים:

- לוח קיר ימי הולדת של הילדות והילדים בכתה
- חנומטיקה – פעילויות במתמטיקה לקראת חנוכה
- המלצות על ספרי קריאה
- מחזוריות בטבע

פעילות במליאה- סיכום ושיתוף.

לוח הקיר המעוצב של כל צוות יועלה ללוח שיתופי והמשתתפים/ות יתבקשו ליתן חוות דעת לעיצובי הלוחות של העמיתים והעמיתות.

נספח 1:

מחווון לניתוח חמרי למידה מנקודת מבט של רגישות מגדרית
מבוסס על חוזר מנכ"ל חינוך לשוויון מגדרי במוסדות החינוך

https://cms.education.gov.il/educationcms/applications/mankal/arc/sc4dk9_4_4.htm